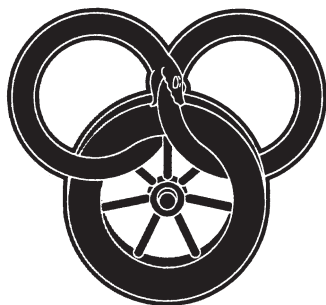

ROBERT DŽORDAN
BRENDON SANDERSON

Tornjevi ponoći ^{deo} drugi

Trinaesta knjiga u serijalu Točak vremena

Preveo
Ivan Jovanović

■ Laguna ■

Naslov originala

Robert Jordan and Brandon Sanderson
THE TOWERS OF MIDNIGHT

Copyright © 2010 by The Bandsnatch Group, Inc.

Translation Copyright © 2013 za srpsko izdanje, LAGUNA

Za Džejsona Denzela, Melisu Krejb, Boba Klaca, Dženifer Lijang, Lindu Taljijeri, Meta Heča, Li Batler, Majka Makerta i sve one čitaoce koji su godinama *Točak vremena* videli kao deo sopstvenog života i u tome drugima pomagali da svoj život poboljšaju.

SADRŽAJ

MAPE	10–11
25. Povratak u Bandar Eban	13
26. Pregovori	22
27. Poziv na glasanje	36
28. Neobične stvari	47
29. Strašan osećaj	62
30. Ljudi ovde sanjaju	79
31. U prazninu	92
32. Oluja svetlosti	102
33. Dobra supa	116
34. Presuda	134
35. Ispravna stvar	151
36. Pozivnica	162
37. Tama u kuli	175
38. Rane	193
39. U Trostrukoj zemlji	207
40. Kovanje	213
41. Neočekivani saveznik	230
42. Jače od krvi	242
43. Malo čaja	249
44. Trapava molba	257
45. Ponovni sastanak	268
46. Obrada kože	280
47. Odaja za podučavanje	294
48. Blizu Avendesore	314

49. Sunčev dvor	325
50. Biranje neprijatelja	337
51. Iskušavanje	346
52. Čizme	357
53. Kapija	371
54. Svetlost sveta	391
55. Ostavljen	405
56. Nešto nije u redu	414
57. Zec za večeru	421
EPILOG: I posle	429
REČNIK	443
O AUTORIMA.	459

Ubrzo je postalo očigledno, čak i u samom stedingu, da se Šara rasenjuje. Nebo se natmurilo. Naši mrtvi su se pojavili, stojeći u prstenovima izvan granica stedinga i gledajući unutra. Najveći nespokoj budilo je to što je drveće obolelo, a nijedna pesma nije mogla da ga izleči.

U tom vremenu tuge ja sam prišao Velikom panju. Isprva mi je to bilo zabranjeno, ali moja majka Kovril zahtevala je da mi se pruži prilika. Ne znam šta ju je navelo da se predomisli, budući da se upravo ona žučno zalagala za stavove suprotne strane. Ruke su mi se tresle. Na meni je bilo da budem poslednji govornik i izgledalo je kao da je većina već odlučila da se Knjiga prelaza otvori. To su smatrali završenom stvari, a mene nebitnim.

A ja sam znao da će čovečanstvo biti ostavljeno da se samo suoči sa Senkom ako moj govor ne bude dobar i veran istini. U tom trenutku, moja usplahirenost i bojazan su nestali. Osećao sam samo spokoj, mirnu usredsređenost. Otvorio sam usta – i progovorio.

– iz *Ponovorodenog Zmaja*,
Loijal, sin Arenta, sina Halanovog, iz stedinga Šangtai.

Aile Dašar

Aritski okean

Bandar Eban

Serec

Falme

Tanciko

Aritski okean

Tremalking

Mirno more

Ebou Dar

Kalm

Oliver Mitchell

POGLAVLJE

25

Povratak u Bandar Eban

Rand i Min se nisu najavili kada su došli u Bandar Eban. Prošli su kroz kapiju i ušli u jednu uličicu, a pratile su ih dve Device – Leri-jan i Hejdija – kao i Nef, visoki Aša'man četvrtaste brade. Device su otišle u izvidnicu do kraja uličice, sumnjičavo osmatrajući grad. Rand pođe napred i spusti ruku na Hejdijino rame, smirujući vitku ženu koja je delovala usplahireno zbog toga što su Randovi telohranitelji tako malobrojni. Bio je u smeđem plaštu.

Oblaci se raspršiše na nebu, rastačući se iznad grada u odgovor na Randov dolazak. Min diže pogled, osećajući kako joj toplota obliva lice. Uličica je grozno smrdela – na otpad i izmet – ali topao lahor prolete kroz nju terajući smrad.

„Moj gospodaru Zmaju“, obrati mu se Nef, „ovo mi se ne sviđa. Trebalo bi da si bolje čuvan. Hajde da se vratimo i okupimo...“

„Sve će biti u redu, Nefe“, prekide ga Rand, pa se okrenu ka Min i pruži joj ruku.

Ona je prihvatila i pridruži mu se. Nef i Device su imali naređenja da ih prate sa izvesne daljine, pošto su upadljivi.

Kada Min i Rand stupiše na jedan od mnogobrojnih drvenih pločnika domanske prestonice, ona u zaprepašćenju prinese ruku ustima. Prošlo je tek malo vremena od Randovog odlaska. Kako se grad u tolikoj meri promenio?

Ulica je bila prepuna bolešljivih i prljavih ljudi, koji su se ogrnuli ćebadima nabili uza zidove. Na pločnicima nije bilo mesta za kretanje; Min i Rand su morali da kroče u blato kako bi nastavili svojim putem. Ljudi su kašljali i ječali, a Min je shvatila da smrad nije ograničen na onu uličicu. Kao da čitav grad bazdi. Nekada su barjaci visili s brojnih zgrada, ali u međuvremenu su strgnuti i iscepani kako bi služili kao pokrivke ili ogrev.

Na većini zgrada prozori su bili polomljeni i u njima su se po sobama i hodnicima gurale izbeglice. Dok su Min i Rand hodali, ljudi su se okretali da ih gledaju. Neki su izgledali kao da su u bunilu, dok su drugi delovali izgladnelo. I opasno. Mnogi su bili Domanci, ali među njima kao da je bilo i mnoštvo ljudi svetlije puti. Možda je reč o izbeglicama sa Almotske ravnice ili iz Saldeje. Dok su prolazili pored družine mladih siledžija, koji su lenstvovali na ulazu u jednu uličicu, Min je olabavila nož u rukavu. Možda je Nef bio u pravu. Sve joj to ne deluje bezbedno.

„Ovako sam hodao kroz Ebou Dar“, tiho reče Rand. Ona odjednom postane svesna njegovog bola. Bремена griže savesti, bolnijeg od rana u njegovom boku. „Delimično sam se i zbog toga promenio. Ljudi u Ebou Daru bili su srećni i siti. Nisu izgledali ovako. Seanšani vladaju bolje od mene.“

„Rande, ti nisi odgovoran za ovo“, kaza mu Min. „Nisi bio ovde da...“

Njegov bol se poveća, a ona shvati da je rekla nešto pogrešno. „Da“, tiho odgovori on. „Nisam bio ovde. *Napustio* sam ovaj grad kada sam uvideo kako ne mogu da ga iskoristim kao alatku kakvu sam želeo. Zaboravio sam, Min. Zaboravio sam o čemu je zapravo reč. Tam je bio tako u pravu. Čovek mora da zna zašto se bori.“

Rand je svog oca – s jednim Aša'manom – poslao u Dve Reke da pripremi i okupi ljude za Poslednju bitku.

Rand se zatetura, odjednom delujući iznureno, pa sede na obližnju kutiju. Jedan deran bakarne puti posmatrao ga je oštrim pogledom iz obližnjeg dovratka. S druge strane, put se granao ka glavnoj ulici. Ona nije bila zakrčena ljudima; na ulazu u nju stajali su grubijani s batinama u rukama.

„Rasturaju se u razbojničke družine“, tiho kaza Rand i poguri se. „Bogati unajmljuju snažne da ih štite i da teraju one koji dolaze da traže njihovo bogatstvo. Ali zlato i nakit više nisu blago. Sada je to hrana.“

„Rande“, kaza ona i kleknu na jedno koleno pored njega. „Ne možeš da...“

„Znam da moram da nastavim“, prekide je Rand, „ali boli me to što znam šta sam sve učinio, Min. Pretvorivši sebe u čelik, potisnuo sam u stranu sva ta osećanja. Dozvolivši sebi da opet marim, da se opet smejem, otvorio sam sebe i za svoje neuspehe.“

„Rande, vidim sunčevu svetlost oko tebe.“

On je pogleda, pa baci pogled ka nebu.

„Ne tu sunčevu svetlost“, prošapta Min. „Predviđanje. Vidim kako toplina sunčeve svetlosti rasteruje tmurne oblake. Vidim tebe, s blistavobelim mačem u ruci, kojim vitlaš protiv jednog crnog mača, što ga drži bezlična tama. Vidim vočke kako ponovo zelene i rađaju plodove. Vidim njivu sa zdravim i nalivenim usevima.“ Oklevala je. „Vidim Dve Reke, Rande. Vidim gostionicu sa znakom Zmajevog očajnika utisnutim u vrata. Ali to više nije znamenje mraka i mržnje, već pobeđe i nade.“

On je pogleda.

Min krajčikom oka primeti nešto. Okrenu se prema ljudima koji su sedeli na ulici i ote joj se zgranuti uzdah. Sve i jedna osoba imala je neku sliku iznad glave. Neverovatno je videti tako mnogo predviđanja istovremeno i na jednom mestu, kako se rasplamsavaju nad glavama bolesnih, nejakih i napuštenih.

„Vidim srebrnu sekiru nad glavom onog čoveka tamo“, kaza, pokazujući jednog bradatog prosjaka, koji je ležao naslonjen uz jedan zid, glave pognute tako da mu je brada dodirivala nedra. „Biće predvodnik u Poslednjoj bici. Ona žena tamo – ona koja se duri u senkama – ona će učiti u Beloj kuli i postati Aes Sedai. Vidim Plamen Tar Valona pored nje i znam šta to znači. Onaj čovek tamo koji liči na običnu uličnu protuvu? On će joj spasti život. Znam da ne izgleda tako, ali boriće se. Svi će se oni boriti. Vidim to!“

Ona pogleda Randa i uze ga za ruku. „Rande, bićeš snažan. Učinićeš ti to. Predvodićeš ih. Znam.“

„Videla si to?“, upita je on. „U predviđanju?“

Ona odmahnu glavom. „Nisam ni morala. Verujem u tebe.“

„Skoro da sam te ubio“, prošapta joj on. „Kada me pogledaš, vidiš ubicu. Osećaš moju šaku stisnutu oko grla.“

„Molim? Naravno da ne! Rande, pogledaj me u oči. Možeš da me osetiš kroz vezu. Osećaš li *mrivicu* kolebljivosti ili straha u meni?“

On se svojim tako dubokim očima zagleda u njene. Ona nije ustuknula. Može da pogleda jednog čobanina u oči.

On se ispravi. „O, Min, šta bih ja bez tebe?“

Ona frknu. „Slede te kraljevi i aijelski poglavari. Aes Sedai, Aša'mani i ta'vereni. Sigurna sam da bi se nekako snašao.“

„Ne“, odgovori Rand. „Ti si važnija od svih njih. Ti me podsećaš na ono što jesam. Sem toga, ti razmišljaš jasnije od svih koji sebe smatraju mojim savetnicima. Kada bi želela, mogla bi da budeš kraljica.“

„Ja želim samo tebe, glupanderu.“

„Hvala ti.“ Oklevao je. „Mada bih mogao da živim i bez tolikih uvreda.“

„Život je gadan, zar ne?“

On se nasmeši, pa ustade i duboko udahnu. Njegova griža savesti bila je i dalje prisutna, ali se nekako nosio s njom – i s bolom. Izbeglice oko njega digoše glave. Rand se okrenu prema bradatom bedniku kog je Min maločas pokazala; čovek je sedeo tako da su mu stopala bila u blatu.

„Ti“, obrati se taj čovek Randu, „ti si on. Ponovorođeni Zmaj.“

„Da“, odgovori mu Rand. „Ti si bio vojnik?“

„Ja...“ Čovek kao da se zagleda u daljinu. „Bilo je to u drugom životu. Bio sam u Kraljevoj gardi, pre nego što je bio otet, pre nego što nas je preuzela gospa Čadmar, pa raspustila.“ Iznurenost kao da mu je krvarila iz očiju dok se prisećao minulih dana.

„Izvršno“, odgovori mu Rand. „Kapetane, moramo da obnovimo ovaj grad.“

„Kapetan?“, ponovi taj čovek. „Ali ja...“ Naheri glavu, pa ustade i otrese prašinu sa sebe. Odjednom je odisao nečim vojničkim, iako je bio u ritama i zamršene i čupave brade. „Pa, valjda si u pravu. Ali mislim da to neće biti lako. Ljudi gladuju.“

„Ja ću se postarati za to“, odgovori mu Rand. „Potrebno mi je da okupiš svoje vojnike.“

„Ne vidim baš mnogo ostalih momaka ovde... Ne, čekaj. Eno Votabeka i Redborda.“ Mahnu dvojici batinaša koje je Min ranije uočila. Oni se pokolebaše, pa priđuše.

„Darname?“, upita jedan od njih. „Šta je sad pa ovo?“

„Vreme je da dođe kraj bezakonju u ovome gradu“, odgovori mu Darnam. „Dovešćemo stvari u red i očistiti grad. Gospodar Zmaj se vratio.“

Jedan od njih pljunu u stranu. Bio je to zdepast i mišićav čovek, kovrdžave crne kose, domanske puti i tankih brkova. „Plamen ga spalio. Ostavio nas je. Ja...“ Ućuta kada ugleda Randa.

„Žao mi je“, kaza mu Rand, gledajući ga pravo u oči. „Izneverio sam vas. Neću ponovo.“

Čovek pogleda svog saborca, koji samo slegnu ramenima. „Lejn nas nikada neće platiti. Mogli bismo i da vidimo šta ovde može da se uradi.“

„Nefe“, viknu Rand, pa mahnu Aša'manu da priđe. On i Device dođoše s mesta odakle su ga držali na oku. „Otvori kapiju do Kamena. Hoću oružje, oklope i uniforme.“

„Smesta ću to učiniti“, odgovori Nef. „Naređiću da ih vojnici donesu...“

„Ne“, prekide ga Rand. „Dopremi potrebštine u ovu zgradu ovde. Raščišću u njoj prostor za kapiju. Ali neka nijedan vojnik ne dolazi.“ Rand diže

glavu i baci pogled niz ulicu. „Bandar Eban je dovoljno propatio od stranaca. Danas neće osetiti osvajačku ruku.“

Min se udalji nekoliko koraka, zadivljeno gledajući šta se dešava. Tri vojnika požuriše u zgradu i isteraše uličnu decu. Kada ih Rand ugleda, zamoli ih da budu glasnici, a deca prihvatiše. Svi su prihvatili Randa, čim bi odvojili vreme da ga pogledaju.

Neko bi možda pomislio da je reč o nekakvom vidu Prinude, ali Min je videla kako im se izrazi na licima menjaju, videla je nadu koja im blista iz očiju kao kresnice. Videli su nešto u Randu u šta mogu da veruju. Ili makar nešto što u njima budi nadu da mogu da mu veruju.

Tri vojnika poslaše nekoliko dečaka i devojčica da pozovu druge nekađašnje vojnike. Nef otvori kapiju. Za kratko vreme, prvobitna tri vojnika izadoše iz zgrade noseći srebrnaste oklopne prsnike i jednostavnu zelenu odeću. Očešljali su bradu i kosu i našli vode da se umiju. Gotovo za tren oka, prestali su da budu prosjaci i postali vojnici. Pomalo smrdljivi, ali ipak vojnici.

Žena koju je Min ranije primetila – ona za koju je bila sigurna da će s vremenom naučiti da usmerava – prišla je da porazgovara s Random. Trenutak kasnije, klimnula je glavom i okupila žene i muškarce da vade vedra s vodom iz bunara. Min se namrštila kada je to videla, sve dok oni nisu počeli da brišu lica i ruke ljudima koji su im prilazili.

Ljudi su počeli da se prikupljaju. Neki su delovali radoznalo, drugi neprijateljski, a treće kao da je samo ponela gomila. Žene i ljudi oko nje počеше da sve te pridošlice razvrstavaju i da im određuju posao. Neke su poslali da traže ranjenike i bolesnike, a druge da se prihvate mačeva i odenu vojničku odeću. Jedna druga žena poče da ispituje uličare, pokušavajući da otkrije gde su im roditelji, ako ih imaju.

Min sede na kutiju na kojoj je Rand do tada sedeo. Za sat vremena okupio je pet stotina vojnika, koji su predvodili kapetan Darnam i njegova dva poručnika. Mnogi od tih pet stotina svakog trenutka su gledali svoju čistu odeću i srebrnaste oklopne prsnike, kao da su zadivljeni time.

Rand je razgovarao s mnogima od njih, neposredno im se izvinjavajući. Dok je razgovarao s jednom ženom, gomila poče da se meškolji i razdvaja. Rand se okrenu i ugleda starijeg čoveka, sa strašnim otvorenim ranama na koži, kako mu prilazi. Gomila sveta se držala podalje od njega.

„Nefe“, pozva Rand.

„Gospodaru?“

„Dovedi Aes Sedai kroz kapiju“, naredi mu Rand. „Ovde ima ljudi kojima je potrebno Lečenje.“ Žena koja je naterala ljude da napune vedra s vodom odvela je starca u stranu.

„Gospodaru“, obrati mu se kapetan Darnam, prilazeći odsečnim korakom. Min trepnu. Čovek je negde našao brijač i obrijao se, otkrivajući da ima jaku bradu. Ostavio je domanske brkove. Četvorica su ga pratili kao straža.

„Gospodaru, biće nam potrebno još mesta“, kaza Darnam. „Ona zgrada koju si odabrao već se prepunila, a dolazi sve više i više ljudi, tako da se i ulica puni.“

„Šta predlažeš?“, upita Rand.

„Pristanište“, odgovori Darnam. „Drži ga jedan od gradskih trgovaca. Kladam se da ćemo tamo naći neka skoro prazna skladišta koja bismo mogli da iskoristimo. U njima je nekada bila hrana, ali... pa, više je nema.“

„A trgovac koji je vlasnik tog mesta?“, upita Rand.

„Gospodaru“, odgovori kapetan Darnam, „nije to ništa sa čime ti ne možeš da izadeš na kraj.“

Rand se nasmeši, pa mahnu Darnamu da povede. Rand pruži ruku ka Min.

„Rande“, kaza mu ona pridruživši mu se, „trebaće im hrana.“

„Da“, saglasi se on, pa baci pogled ka jugu, prema obližnjem pristaništu. „Naći ćemo je tamo.“

„Zar nije već pojedena?“

Rand nije odgovarao. Pridružiše se novonastaloj gradskoj straži, hodajući na čelu tog odreda odevenog u zeleno i srebrno. Za njima je išla sve veća gomila izbeglica, u kojima se probudila nada.

Ogromno pristanište Bandar Ebana jedno je od najvećih na svetu i zadivljuje je. Prostire se u obliku polumeseca u podnožju grada. Min se iznenadila kada je videla koliko je brodova tu ukotvljeno, pri čemu su većina tih brodova zapravo plovila Morskog naroda.

Tako je, pomislila je Min. Rand im je naredio da donesu hranu za ovaj grad. Ali hrana se pokvarila. Dok je Rand odlazio iz grada, dobio je vest da je sva hrana na tim brodovima pretrpela dodir Mračnoga.

Neko je na početku prilaza pristaništu postavio prepreke. I drugi putevi koji su vodili ka ostalim delovima pristaništa delovali su kao da su takođe preprečeni. Vojnici u uniformama bojažljivo su provirivali iza tih prepreka dok im je Randov odred prilazio.

„Ni makac dalje!“, neko uzviknu. „Mi ne...“

Rand diže ruku, pa nehajno mahnu. Prepreka – napravljena od nameštaja i dasaka – zatrese se, pa skliznu u stranu tako da drvo zaškripa. Ljudi iza nje uzviknuše i uzmakoše.

Rand ostavi prepreku pored puta. On pođe napred, a Min oseti mir u njemu. Na ulici je stajala skupina dronjavih i razrogačenih ljudi, s palicama u rukama. Rand odabra jednog između onih koji su bili u prednjim redovima.

„Ko je taj koji mom narodu preči prilaz ovom pristaništu i želi da namiče hranu samo za sebe? Ja bih da... porazgovaram s tom osobom.“

„Moj gospodaru Zmaju?“, upita iznenađeni glas.

Min baci pogled u stranu. Visok i vitak čovek u crvenom domanskom kaputu jurio je s pristaništa prema njima. Košulja mu je nekada bila lepa i čipkasta, ali sada beše izgužvana i prljava. Delovao je iscrpljeno.

Kako se zvaše?, pomislila je Min. *Iralin. Tako je. Nadzornik pristaništa.*

„Iraline?“, upita Rand. „Šta se ovde dešava? Šta si to uradio?“

„Šta sam *ja* uradio?“, zapita čovek. „Pokušavao sam da sprečim sve žive da ne pokuljaju na one brodove s pokvarenom hranom! Svako ko je pojede – razboli se i umre. Ljudi neće da slušaju. Nekoliko skupina pokušalo je da na juriš zauzme pristanište, kako bi se dočepale hrane, pa sam rešio da im ne dozvolim da se poubijaju tako što bi je pojeli.“

Taj čovek nikada nije bio tako besnog glasa. Min ga se sećala kao miroljubivog.

„Gospa Čadmar je pobjegla sat vremena nakon što si ti otišao“, nastavi Iralin.

„Ostali članovi Saveta trgovaca pobjegli su za jedan dan. Onaj plameni Morski narod tvrdi da neće da otplovi sve dok ne istovare ono što nose – ili dok im ja ne platim da urade nešto drugo. I tako sam čekao da svi u gradu pocrkaju od gladi, da pojedu tu hranu i pocrkaju, ili da opet otpočnu nemiri koji će se završiti požarom i smrću. Eto, *to* radim ovde. A šta *ti* radiš, moj gospodaru Zmaju?“

Rand sklopi oči i uzdahnu. Nije se izvinio Iralinu kao što je učinio sa ostalima; možda je uvideo da to ne bi ništa značilo.

Min prostreli Iralina pogledom. „On na svojim plećima nosi teško breme, trgovče. Ne može da pazi nas sve...“

„Sve je u redu, Min“, prekide je Rand, dodirujući je po ruci i otvarajući oči.

„To sam i zaslužio. Iraline, pre nego što sam otišao iz grada, kazao si mi da se hrana na onim brodovima pokvarila. Jesi li proverio svako bure i svaku vreću?“

„Proverio sam dovoljno“, odbrusi Iralin, i dalje neprijateljskim glasom.

„Ako otvoriš stotinu vreća i u svima zatekneš isto, sve ti bude jasno. Moja žena pokušava da smisli bezbedan način da se trulo žito odvoji od zdravog. Ako uopšte ima zdravog.“

Rand se zaputi prema brodovima. Iralin pođe za njim, delujući zbunjeno – možda zato što Rand nije vikao na njega. Min im se pridruži. Rand priđe jednom plovilu Morskog naroda konopcima privezanom za pristanište. Na njemu su neki pripadnici Morskog naroda lenčarili.

„Hteo bih da porazgovaram s vašom gospom od jedara“, doviknu Rand.

„To sam ja“, odgovori jedna žena prosede ravne kose, s tetovažama po desnoj šaci. „Milis din Šalada Tri zvezde.“

„Sklopio sam dogovor“, viknu Rand, „da se ovamo dopremi hrana.“

„Onaj tamo ne želi da bude isporučena“, odvrati Milis, klimajući glavom ka Iralinu. „Ne dopušta nam da je istovarimo; kaže da će narediti svojim lukonošama da odapnu strele na nas ako pokušamo da je istovarimo.“

„Ne bih mogao da zadržim narod“, objasni Iralin. „Morao sam da pustim glasine po gradu da Morski narod ne da hranu.“

„Vidiš šta mi sve trpimo zbog tebe?“, obrati se Milis Randu. „Počinjem da se pitam je li trebalo da sklapamo Pogodbu s tobom, Rande al'Tore.“

„Poričeš li da sam ja Koramur?“, upita je Rand, gledajući je pravo u oči. Činilo se kao da ona ne može da skrene pogled.

„Ne“, odgovori mu Milis. „Ne, valjda ne poričem. Pretpostavljam da želiš da se ukrcaš na *Beloglavog*.“

„Ako dozvoljavaš.“

„Onda se penji“, odgovori mu ona.

Kada je mostić bio postavljen, Rand se uspe njime, a za njim pođoše Min i Nef u društvu dve Device. Trenutak kasnije dođe i Iralin, praćen kapetanom i nekim vojnicima.

Milis ih povede do središta palube, gde su jedan kapak i lestvice vodili do potpalublja i tovarnog prostora. Rand prvi siđe, krećući se nezgrapno zbog toga što je imao samo jednu šaku. Min pođe za njim.

U potpalublju svetlost je dopirala kroz otvore u palubi, obasjavajući vreće i vreće sa žitom. U zagušljivom vazduhu osećala se prašina.

„Biće nam drago kada se budemo ratosiljali ovog tovara“, tiho kaza Milis, spuštajući se niz merdevine. „Ubija pacove.“

„Mislila bih da bi vam bilo drago zbog toga“, primeti Min.

„Brod bez pacova je kao okean bez oluje“, odgovori Milis. „Žalimo se i na jedno i na drugo, ali posada mi gundā svakog puta kada nađemo crknutog pacova.“

U blizini je bilo nekoliko otvorenih vreća sa žitom, prevrnutih tako da im se tamni sadržaj prosuo po podu. Iralin je pominjao pokušaje da se žito prebere kako bi se izdvojilo zdravo od pokvarenog, ali Min uopšte nije videla zdrava zrna, već samo smežurana, koja su promenila boju.

Rand se zagleda u otvorene vreće baš u trenutku kada se Iralin spusti u potpalublje. Kapetan Darnam i njegovi ljudi poslednji siđoše niz lestvice.

„Sada se sve kvari“, javi se Iralin. „Nije reč samo o ovom žitu. Ljudi su sa sobom doneli zimske zalihe sa svojih imanja. Sve se pokvarilo. Umrećemo – i to je sve. Nećemo ni *dočekati* krvavu Poslednju bitku. Mi...“

„Samo polako, Iraline“, tiho mu kaza Rand. „Nije tako strašno kako ti misliš.“ On priđe jednoj vreći i odveza je. Vreća se prevrnu i zlatni ječam se

prosu preko poda potpalublja, bez jednog jedinog potamnelog zrna. Ječam je delovao kao da je upravo požnjeven i svako zrno je bilo naliveno i jedro.

Milis se ote uzdah. „Šta si mu uradio?“

„Ništa“, odgovori Rand. „Samo ste otvarali pogrešne vreće. Sve ostale su takođe dobre.“

„Samo...“, zausti Iralin. „*Slučajno* smo otvorili *tačan* broj vreća s kvarnim žitom, a da nismo naleteli ni na jednu sa zdravim? To je besmisleno.“

„Nije besmisleno“, odgovori mu Rand, spuštajući mu ruku na rame. „Samo neverovatno. Uradio si veliki i dobar posao, Iraline. Žao mi je što sam te ostavio u takvom škripcu. Postavljam te u Savet trgovaca.“

Iralin oštro uzdahnu.

Pored njih, kapetan Darman otvori još jednu vreću. „Ova je dobra.“

„I ova“, dodade jedan od njegovih ljudi.

„Ovde je krompir“, reče drugi vojnik, koji je stajao pored jednog bureta. „Deluju mi baš lepo. Zapravo, bolje nego veći deo krompira koji sam u životu pojeo. Nisu sasušeni, kako bi se očekivalo od zimskih ostataka.“

„Pronesite glas“, kaza Rand vojnicima. „Okupi svoje ljude da otpočnu s raspodelom hrane u jednom od skladišta. Hoću da se ovo žito dobro čuva; Iralin je bio pametan kada se brinuo da će ljudi na juriš zauzeti pristanište. Nemojte nikome davati nekuvano žito – tako će ga ljudi čuvati i početi da ga prodaju. Potrebni su nam kazani i vatre da se nešto žita skuva. Ostatak premestite u skladišta. I to brzo.“

„Razumem!“, odgovori kapetan Darnam.

„Ljudi koje sam za sada prikupio pomoći će sa ovim“, reče Rand. „Neće krasti žito; možemo da im verujemo. Neka istovare brodove i spale pokvareno žito. Trebalo bi da ima na hiljade vreća koje su i dalje zdrave.“

Rand pogleda Min. „Hajde. Moram da odredim Aes Sedai za Lečenje.“ On oklevajući zastade, pa pogleda zatečenog Iralina. „Lorde Iraline, ti si sada domostrojitelj grada, a Darnam je tvoj zapovednik. Ubrzo ćeš imati dovoljno vojske da povratiš red i mir.“

„Domostrojitelj grada...“, izusti Iralin. „Zar ti to *možeš*?“

Rand se nasmeši. „Neko mora. Požuri da završiš svoj posao. Još mnogo toga mora da se uradi. Mogu da ostanem ovde tek dovoljno dugo da urediš stvari. Možda jedan dan ili tako nešto.“

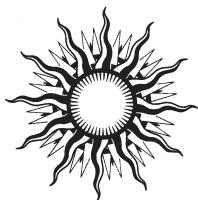
Rand se okrenu da se popne uz lestve.

„Jedan dan?“, ote se Iralinu, koji je i dalje stajao u potpalublju pored Min. „Da uredim stvari? Nemoguće je da se to postigne za tako kratko vreme. Zar ne?“

„Mislim da će te on iznenaditi, lorde Iraline“, reče mu Min, hvatajući se za lestve i zakoračivši na prečku. „Mene iznenađuje svakoga dana.“

POGLAVLJE

26

Pregovori

Perin je na Koraku izjahao iz logora, na čelu velike vojske. Nisu razvili barjak s vučjom glavom. Koliko on zna, njegovo naređenje da se te stvari spale izvršeno je u potpunosti. Sada nije toliko siguran da je doneo pravu odluku.

U vazduhu se osećao nekakav čudan miris. Ustajalost. Kao soba koja je godinama bila zatvorena. Korak je kaskao Džehanskim putem. Grejdi i Niejld jahali su Perinu s leve i s desne strane, a u mirisu im se osećao polet.

„Niejlde, jesi li siguran da si spreman?“ upita ga Perin vodeći vojsku ka jugoistoku.

„Snaga mi se u potpunosti vratila, milostivi“, odgovori Niejld. „U svakom slučaju, dovoljno sam zdrav i prav da ubijem neke Bele plaštove. Oduvek sam želeo da mi se ukaže ta prilika.“

„Samo budala traži priliku da ubija“, odvrati Perin.

„Ovaj, da, milostivi“, kaza Niejld. „Mada, možda bi trebalo da pomenem...“

„Nema potrebe da se priča o tome“, prekinu ga Grejdi.

„O čemu?“ upita Perin.

Stariji čovek duboko udahnu. „Jutros smo pokušali da otvorimo kapiju kako bismo kroz nju poslali neke izbeglice, ali nije mi uspelo. To se desilo još jednom pre toga. Tkanja su se raspala i rastočila.“

Perin se namršti. „Ostala tkanja rade kako treba?“

„Rade“, smesta odgovori Niejld.

„Kao što rekoh, milostivi“, kaza Grejdi, „siguran sam da će proraditi kada sledeći put budemo pokušali. Samo nemamo dovoljno vežbe.“

Nije verovatno da će im biti potrebno Putovanje kako bi se povukli iz te bitke – ne kada imaju na raspolaganju dva Aša'mana i tako veliku vojsku. Ali i dalje onespokojava to što su ostali bez te mogućnosti. Bolje da se to ne dogodi i sa ostalim tkanjima. On se oslanja na Grejdija i Niejlida da ometu i poremete prvi juriš Belih plaštova.

Možda bi trebalo da se povučemo, pomislio je Perin, ali smesta je potisnuo tu misao. Nije mu se dopalo to što je morao tako da odluči. Smuči mu se čim pomisli na to da će ljudi ratovati protiv ljudi, kada je Mračni njihov pravi neprijatelj. Ali primoran je na to.

Nastavili su, a čekić mu je visio provučen kroz petlju za pojasom. Skakač je nagovestio da se čekić ne razlikuje od sekire. Za jednog vuka, sva oružja su ista.

Majenska Krilata straža jahala je pored njega, a njihovi u crveno obojeni oklopni prsnici blistali su tako da su svi oni delovali skladno kao jastrebovi spremni da se okome na plen. Alijandrini vojnici, odlučni i rešeni, jahali su iza njih, kao lavina koja će se svakog trenutka obrušiti na nekoga. Dvorečanske lukonoše, kao hrastove mladice, bili su gipki ali stameni. Aijeli, kao guje sa čeličnim zubima. Mudre su ih nevoljno pratile, poput kolebljivih i nepredvidljivih gromonosnih oblaka. Nije znao hoće li se one boriti u njegovo ime.

Ostatak njegove vojske bio je daleko manje zadivljujući. Na hiljade ljudi raznolikog iskustva i godina – neki su bili najamnici, neki izbeglice iz Maldena, a bilo je i žena koje su videle Device i Ča Faile, pa uporno zahtevale da se obučavaju rame uz rame s muškarcima. Perin ih nije sprečio u tome. Poslednja bitka se bliži. Ko je on da zabranjuje da se obučavaju oni koji žele da se bore?

Jeste razmišljao da zabrani Faili da danas pođe s njim, ali dobro je znao kako bi to ispalo. Umesto toga ju je postavio u pozadinu, tako da je okružuju Mudre i Ča Faile, u društvu Aes Sedai.

Perin čvršće stisnu uzde, slušajući bat stopala. Vrlo mali broj izbeglica ima oklope. Arganda ih je nazvao lakom pešadijom. Perin je za njih imao drugi naziv: nevini sa sečivima. Zašto ga oni slede? Zar ne vide da će prvi izginuti?

Oni mu veruju. Svetlost ih spalila sve do jednog, svi mu veruju! On spusti šaku na čekić, osećajući vlagu u vazduhu, izmešanu s mirisima straha i uzbuđenja. Grmljavina kopita i koraka podsetila ga je na tmurno nebo. Grmljavina bez munja. Munje bez gromova.

Bojno polje prostiralo se ispred njega – široka zelena poljana na čijem su suprotnom kraju bili raspoređeni vojnici u belom. Ta vojska Belih plaštova nosila je srebrne oklopne prsnike uglačane do savršenstva, a njihove dolame i plaštovi bili su čisti i beli. Ta travnata ravnica je dobro mesto za bitku – ali bi takođe bila dobro mesto da se poseju usevi.

Da bi razumeo neku stvar, moraš da razumeš njene delove i njenu svrhu.

Šta je bila svrha njegove ratne sekire? Da ubija. Zato je i napravljena. Jedino tome je i mogla da služi.

Ali čekić je nešto drugo.

Perin oštro zauzda Koraka. Zaustaviše se i Aša'mani pored njega, pa čitava vojna povorka poče da usporava i da se zaustavlja. Odredi su se pribijali kako su usporavali, a vika i naredbe dođoše umesto bata koraka.

Nije bilo ni daška vetra, a nebo je bilo tmurno i sumorno. Od prašine u vazduhu i smrada ljudi koji su se znojili u svojim oklopima nije osećao miris trave, niti miris drveća u daljini. Konji su rzali, a neki i pasli. Drugi su poigrali, osećajući napetost svojih jahača.

„Milostivi?“, upita Grejdi. „Šta je bilo?“

Vojska Belih plaštova već je bila na položaju, predvođena konjanicima koji su se rasporedili u oštar klin. Čekali su, uzdignutih kopalja, spremni da ih spuste i proliju krv.

„Sekira samo ubija“, reče Perin. „Ali čekić može i da stvara i da ubija. U tome je razlika.“

To mu je odjednom imalo smisla. Zato je morao da odbaci sekiru. Može odabrati da ne ubija. Neće dozvoliti da ga nateraju u to.

Okrenu se Gaulu, koji je s nekoliko Devica stajao nedaleko odatle. „Hoću da se Aes Sedai i Mudre smesta stvore ovde.“ Perin se pokoleba. „Naredi Aes Sedai, ali zamoli Mudre. Naredi i Dvorečanima da dođu.“

Gaul klimnu i otrča da učini kako mu je rečeno. Perin se okrenu Belim plaštovima. Upkos svim svojim manama, Beli plaštovi sebe smatraju časnim ljudima. Neće napasti sve dok Perin ne bude na položaju.

Skupina Mudrih i Aes Sedai pridruži mu se na čelu vojske. Primetio je da je i Fails dojahala s njima. Pa, *jeste* joj rekao da se ne odvajaju od njih. Pruži joj ruku, pozivajući je da mu priđe. Dvorečani mu priđoše s boka.

„Gaul je kazao da si bio veoma učtiv“, obrati se Edara Perinu. „To znači da od nas želiš nešto što mi nećemo želeti da učinimo.“

Perin se nasmeši. „Želim da mi pomognete da sprečim ovu bitku.“

„Ne želiš da plešeš kopljima?“, upita Edara. „Čula sam za neke stvari koje su ti ljudi u belom učinili u mokrozemlju. Mislim da oni nose belo da bi sakrili mrak u sebi.“

„Zbunjeni su“, odgovori Perin. „Pa, i više od toga. Svetlosti mi, dovode me do spaljenog ludila. Ali ne bi trebalo da se borimo protiv njih – zato što se Poslednja bitka sve više bliži. Ako se budemo svađali između sebe, Mračni će nas poraziti.“

Edara se nasmeja. „Volela bih da vidim nekoga da to kaže Šaidoima, Perine Ajbara. Ili, bolje reći, volela bih da vidim da je to neko tebi predložio dok je tvoja žena još bila u njihovim rukama!“

„Pa, Šaidoi su tražili da ih neko pobije“, odgovori. „Ali ne znam baš da li isto to važi i za ove Bele plaštove. Možda im je samo potrebna dobra bitka. Hoću da ti i Aes Sedai raspalite po tlu ispred njihove vojske.“

„Tražiš nešto što ne bi trebalo da tražiš, Ajbara“, prekori ga Seonid. „Mi nećemo uzeti učešća u tvojoj bici.“ Sićušna Zelena pogleda ga pravo u oči, glasa britkog a reči šturih.

„Nećete uzeti učešća u bici“, primeti Perin, „jer ćete sprečavati da do nje i dođe.“

Seonid se namršti. „Bojim se da bi to u ovom slučaju bilo jedno te isto. Ako napadnemo zemlju, znači da Jednu moć koristimo kao oružje. Mogli bismo da povredimo one ljude. Žao mi je.“

Perin stisnu zube, ali nije ih primoravao. Mudre i Aša'mani verovatno će biti sasvim dovoljni. Okrenu se da pogleda Dvorečane. „Tame, reci ljudima da nategnu tetive i budu spremni da streljaju.“

Tam klimnu, pa posla jednog glasnika s tom naredbom. Dvorečani se razvrstaše. To je van dometa većine lukova, ali ako se dvorečanski dugi luk dobro nategne, može da dobaci toliko.

Perin klimnu Mudrima, a onda pokazao Aša'mane. Pre nego što bilo šta drugo stiže da se kaže, tle ispred Belih plaštova diže se u vazduh. Livada se zatrese, a zemlja rasprsnu na sve strane. Grejdi i Niejld poteraše konje napred.

Konji Belih plaštova propeše se, a ljudi zavikaše od straha. Jedan mali odred na samom čelu njihove vojske sve to kao da nimalo nije uznemirilo i ljudi u njemu su obuzdavali svoje konje. To su sigurno vođe. I zaista, Perinove oči razaznaše gospodara kapetana zapovednika među njima.

Zemlja opet polete u vazduh, pa se rasprsnu i pade u novonastali rov. Mudre su na licima nosile usredsređenost koja prati usmeravanje.

„Može li jedan od vas dvojice da mi osnaži glas?“, upita Perin.

„Mogu ja“, javi se Grejdi. „Jednom sam video M'hejla kako to radi.“

„Dobro“, kaza Perin, okrećući se da pogleda Tama. „Kada prestanu sa usmeravanjem, reci ljudima da jedno dva puta odapnu strele. Neka pokušaju da pogode onaj rov.“

Nekoliko trenutaka kasnije, praskanje i grmljavina se završiše. Dvorečani nategnuše lukove i pustiše ih. Debele strele poleteše u vazduh u luku, ubrzo se zarivajući u rov, načičkane jedna uz drugu. Perin je gledao vojsku Belih plaštova. Bojni red im se poremetio i stajali su u potpunoj pometnji.

Zveket oklopa praćen topotom kopita obznanio je Argandin dolazak. Prvi kapetan Geldana nosio je kalpak sa čelenkom, streljajući pogledom ispod njega. „Lorde Ajbara, šta je bila svrha svega ovoga, ako mogu da pitam?“ U mirisu mu se osećalo neprijateljstvo. „Upravo si odao našu prednost! Zaseda je mogla da pobije na hiljade njih i da rasprši njihov početni juriš.“

„Da“, odgovori Perin. Faila je i dalje jahala pored njega. „To i oni znaju. Pogledaj njihov bojni red, Arganda. Zabrinuti su. Beli plaštovi shvataju kroz šta moraju da prođu jurišajući na nas. Ako sam voljan da im uručim ovakvo upozorenje, šta li sve držim u rukavu?“

„Ali to su krajnje razmere onoga što mi možemo da izvedemo“, kaza Faila.

„Oni to ne znaju.“ Perin se isceri. „Bilo bi glupo od nas da damo sve od sebe na jedno obično upozorenje.“

Arganda zadrža jezik za zubima, mada je očigledno upravo to mislio. On je vojnik do srži. Sekira. Nema ništa loše u vezi s tim, ali Perin mora da bude čekić. Kada on upre prst, ljudi kakav je Arganda ubijaju.

„Grejd“, reče Perin. „Moj glas, molim te. Ne bi mi smetalo i da naša vojska može da čuje šta pričam.“

„Mogu to da izvedem“, kaza Grejdi.

Perin duboko udahnu, pa progovori. „Ja sam Perin Ajbara!“, zatutnja njegov glas preko ravnice. „Prijatelj sam Ponovorođenog Zmaja i ovde sam na njegovu zapovest. Krenuo sam u Poslednju bitku. Gospodaru kapetane zapovedniče, ranije si tražio da se susretnem sa tobom pod tvojim uslovima – i ja sam došao. Tražim od tebe da časno odgovoriš na to i da se susretniš sa mnom, kako ja tražim. Ako si već rešen da me ubiješ pre nego što pođem protiv Senke, bar mi učini i daj mi još jednu priliku da sprečim da se danas prolje krv!“

Klimnu Grejdiju, a ovaj pusti tkanje. „Imamo li nekakav paviljon koji možemo da podignemo da bi se pod njim pregovaralo?“

„U logoru“, odgovori Faila.

„Mogu da probam s kapijom“, kaza Niejld, gladeći brkove, ili makar tanku dlaku na njegovom licu koju naziva brkovima, usukanu tako da bude šiljata na krajevima.

„Pokušaj.“

On se usredsredi. Ništa se nije dogodilo. Mladić pocrvene kao bulka. „Ne radi. Ni Putovanje *ni* Lelujanje.“

„Shvatam“, kaza Perin. „Pa, hajde da pošaljemo nekog konjanika u logor. Trebalo bi da možemo da brzo dopremimo šator. Ne znam hoće li pristati da se sastanu s nama, ali hoću da budem spreman u slučaju da ipak pristanu. Dovedite i Berelajn i Alijandru, a možda i nekoga s pićem, stolicama i stolom iz mog šatora.“

Odgovarajuća naređenja behu izdata i jedan Dvorečanin – Rob Solter – odjaha, a za njim potrčaše Device. Učinilo se da Beli plaštovi razmatraju njegov predlog. Dobro.

Arganda i većina ostalih razidoše se da pronesu glas o onome šta se dešava, mada svakako nije bilo moguće da neko nije čuo Perinov proglas. Izgledalo je da svi rade upravo ono što bi i trebalo, pa je Perin mirno seo i čekao.

Faila pritera konja do njegovog. U mirisu joj se osećala radoznalost.

„Šta je bilo?“, upita je Perin.

„Nešto se promenilo u vezi s tobom. Pokušavam da shvatim šta.“

„Odugovlačim“, odgovori Perin. „Još nisam odlučio šta ću. Ali ne želim da pobijem one ljude. Ne još. Ne ako to ne budem baš morao.“

„Mužu, oni neće ustuknuti“, kaza mu Faila. „Već su doneli sud o tebi.“

„Videćemo“, odgovori on, pa se zagleda u nebo, razmišljajući o neobičnom mirisu i činjenici da aša'manske kapije ne rade. Koljač vreba tim područjem u vučjem snu, a tu je i onaj stakleni zid. U vetru se oseća nešto veoma rđavo, a sva čula ga svrbe. Budi na oprezu. Budi spreman.

Čekić može i da ubija i da stvara. On još nije siguran u kakvim se okolnostima sada nalazi – i zato nema namere da udari dok mu to ne bude jasno.

Galad se nalazio na travnatoj ravnici koja je trebalo da bude bojno polje, sve vreme gledajući rov iskopan u zemlji i načičkan stotinama strela.

Bio je spreman za Aes Sedai. Jedna Aes Sedai ne može da povredi nikoga ako ona ili njen Zaštitnik nisu u opasnosti, pa je Galad izdao veoma određena uputstva svojim ljudima da *ne* napadaju – pa čak ni da se ne približavaju – Aes Sedai. Ako Deca ugledaju neku Aes Sedai, ima da zastanu i da im se blago naklone, okrećući svoje oružje dalje od njih. Ako njegovi ljudi jasno pokažu kako neće naškoditi Aes Sedai, onda će sestre biti beskorisne u bici.

Mnogi među Decom ne veruju u to. Priče o Trima zavetima nazivaju izmišljotinama. Ali nisu živeli u Beloj kuli. Galad ne voli većinu Aes Sedai i svakako im ne veruje, ali zna da njihovi zaveti *imaju* snagu.

Galadovi ljudi se gundajući vratiše u bojni red. On diže durbin, prelazeći pogledom duž Ajbarinog prvog borbenog reda. Ljudi u crnim kaputima. Nekoliko Aijelki, uključujući jednu od onih koja je došla sa Ajbarom na njihov

prvi sastanak. Nema sumnje da može da usmerava. On zamisli kako tle puca pod jurišom njegove vojske, bacajući konjicu u vazduh, dok drugi upadaju u rov a zadnji redovi zbunjeno staju i postaju lak plen za one duge lukove.

Bornhald dojava do Galada. Po izrazu njegovog lica videlo se da je besan. „Nećemo valjda zaista na pregovore, zar ne?“

Galad spusti durbin. „Da. Mislim da hoćemo.“

„Ali već smo se sastali s njim!“, pobuni se Bornhald. „Kazao si da hoćeš da vidiš one njegove oči, kao dokaz da je on Nakot Senke, i video si ih. Šta ti je još potrebno?“

Bajar potera svog konja bliže njemu. U poslednje vreme često se ponaša kao Galadov telohranitelj, pa reče: „Moj gospodaru kapetane zapovedniče, njemu se ne može verovati.“

Galad klimnu glavom, pokazujući rov ispred sebe. „Mogao je da nas uništi ovim napadom.“

„Saglasan sam s Bajarom“, reče Bornhald. „Hoće da te izvuče na čistinu, a onda da te ubije kako bi nam skršio duh.“

Galad lagano klimnu glavom. „To je moguće.“ Okrenu se da pogleda lorda kapetana Harneša, koji je projahao blizu njega. „Ako poginem, hoću da preuzmeš zapovedništvo i narediš juriš. Napadni bez milosti; u tom slučaju, povlačim naređenje da se izbegavaju Aes Sedai. Ubijte svakoga ko izgleda kao da usmerava. Neka to bude na prvom mestu. Lako je moguće da zapravo ne razumemo šta se ovde događa.“

„Ali ti svejedno ideš?“, upita Bornhald.

„Da“, odgovori Galad. Pustio je Bornhald a i Bajara da ga navedu na bitku, ali sada se pitao da nije možda bio ishitren. *Jeste* video one oči i saslušao svedočanstva svoje Dece, a i onih koji su jahali sa Ajbarom. Delovalo mu je očigledno da treba napasti.

Ali Ajbara jeste u pravu. On je došao da se susretne s Galadom kada se to tražilo od njega. Možda postoji način da se spreči krvoproliće. Galad ne veruje u to, ali ako postoji makar nekakva prilika za to, onda je odlaganje sukoba ispravno. Jednostavna stvar.

Bornhald nije delovao kao da mu je drago zbog toga. Njegov bes na čoveka koji mu je ubio oca razumljiv je, ali ne može se dopustiti da to vodi Decu. „Ti možeš da pođeš sa mnom“, kaza Galad, pa mamuznu konja. „To važi i za tebe, Dete Bajare. Lordovi kapetani bi trebalo da ostanu, raštrkani među ljudstvom, kako bi se izbeglo da nas Ajbara ostavi bez ikakvog vođstva.“

Harneš pozdravi. Bornhald nevoljno pođe pored Galada, kao i Bajar, čije su oči buktale od divljeg žara ravnog Bornhaldovom besu. I jedan i drugi pretrpeli

su poraz i taj Perin Ajbara im je povredio dostojanstvo. Galad je sa sobom poveo i pedesetoro Dece da mu služe kao straža. Jahali su u stroju iza njega.

Dok su oni stigli, paviljon je već podignut. Ravan i jednostavan, sastojao se od četiri stuba između kojih beše rasprostrto smeđe-sivo platno. Pod njim su bili mali četvrtasti sto i dve stolice.

Kada se Galad približio, Ajbara je ustao od stola; taj krupni čovek danas je bio u zelenom kaputu i smeđim pantalonama – dobrog kroja i od valjane tkanine, ali ipak je i jedno i drugo bilo veoma jednostavno – a za pojasom mu je bio onaj čekić. Odeća je delovala nekako prizemno. Ne, to nije čovek s dvora, već čovek kom je mesto na poljima i u šumama. Šumar koji je postao velmoža.

Dvojica Dvorečana stajala su u zadnjem delu paviljona, s moćnim dvorečanskim dugim lukovima u rukama. Za njih se priča da su od starine slobodni i nezavisni seljaci i stočari; stamen soj. A odabrali su tog Perina Ajbaru da ih predvodi.

Galad je hodao prema paviljonu, a Bajar i Borhnald su mu se pridružili, mada je ostalih pedeset vojnika i dalje bilo u sedlima.

Za razliku od prethodnog sastanka, sada su bile prisutne Aes Sedai – i to tri, koliko je on mogao da vidi. Jedna niska Kairhijenjanka; vitka žena prijatnog izgleda u jednostavnoj haljini; zdepasta žena čije brojne sitne pletenice govore da je verovatno iz Tarabona. Stajale su u društvu nekih Aijelki sa šalovima, koje je čuvala šačica Devica koplja. Pa, ti Aijeli su donekle potvrdila Ajbarine tvrdnje da ga je poslao Ponovorođeni Zmaj.

Galad nehajno spusti šaku na jabuku mača, gledajući ostale u paviljonu.

A onda se zaledi. Zapanjujuće prelepa žena stajala je iza Ajbarine stolice. Ne, ne prelepa već – *zadivljujuća*. Bujna crna kosa padala joj je niz vrat; činilo se kao da blista. Bila je u crvenoj haljini, dovoljno tankoj da naglasi njene obline i dovoljno dubokog izreza da istakne bujna nedra.

I te oči. Tako tamne, s dugim i prelepim trepavicama. Kao da ga nešto... privlači prema njima. Zašto ta žena nije došla prošli put?

„Deluješ iznenađeno“, kaza Ajbara sedajući. Glas mu je bio grub. „Gospa Prva je ovde prisutna na zapovest gospodara Zmaja, baš kao ja. Zar nisi primetio zastavu Majena kako se vijori nad mojom vojskom?“

„Ja...“ Galad odsečno zatvori usta, pa se pokloni toj ženi. Berelajn Sur Pendrag Peron? Za nju se pričalo da je neverovatna lepotica, ali priče joj nisu bile ravne. Galad otrgnu pogled od nje i natera sebe da sedne naspram Ajbare. Mora da se usredsredi na svog neprijatelja.

Te zlatne oči onespokojavajuće su baš kao što se sećao. Tako je čudno gledati u njih. Da, taj čovek ne može da bude ništa *drugo* nego Nakot Senke. Zašto tako mnogo ljudi sledi jedno takvo stvorenje? Zašto *ona* sledi to stvorenje?

„Hvala ti što si došao“, reče Ajbara. „Naš poslednji sastanak bio je ishitren. Ovoga puta ćemo to uraditi kako treba. Trebalo bi da znaš da je ova žena pored mene Alijandra Marita Kigarin.“ Dakle, ta dostojanstvena žena tamne kose je kraljica Geldana. Naravno, sa svim nemirima koji se u poslednje vreme tamo odvijaju, verovatno ima desetak ljudi koji pokušavaju da prigrabe presto. Lepa je, ali u potpunosti u Berelajnoj senci.

Perin klimnu pokazujući treću ženu. „Ovo je Faila ni Bašer t’Ajbara, moja supruga i rođaka kraljice Saldeje.“ Ajbarina žena sumnjičavo je gledala Galada. Da, zahvaljujući tom njenom nosu, očigledno je da je Saldejka. Bornhald i Bajar nisu znali za njene kraljevske veze.

Dve vladarke u šatoru i obe iza Ajbare. Galad ustade sa stolice i pokloni se Alijandri jednako kao što se pokloni Berelajnu. „Veličanstvo.“

„Veoma si učtiv, lorde kapetane zapovedniče“, reče Berelajnu. „I veoma se skladno klanjaš. Reci mi, gde si naučen tome?“

Glas joj beše kao muzika. „Na andorskom dvoru, moja gospo. Ja sam Galad Damodred, posinak počivše kraljice Morgaze i polubrat Elejne Trakand, jedine prave kraljice.“

„Ah“, kaza Perin. „Krajnje je vreme da saznam kako se zoveš. Voleo bih da si to prošli put kazao.“

Berelajnu ga pogleda pravo u oči, pa se nasmeši delujući kao da želi da zakorači ka njemu. Međutim, suzdrža se na vreme. „Galad Damodred. Da, učinilo mi se da mi je nešto u tvom licu poznato. Kako ti je sestra?“

„Nadam se da je dobro“, odgovori Galad. „Nisam je video već neko vreme.“

„Elejna je dobro“, grubo kaza Perin. „Po poslednjem što sam čuo – što je staro svega nekoliko dana – obezbedila je presto. Ne bi me iznenadilo da sada gleda kako da se venča s Random. Ako joj uspe da ga odvuče od zemlje koju trenutno osvaja, koja god to bila.“

Bajar tiho zasikta iza Galada. Je li ga Ajbara to namerno uvredio nagovestavajući da postoji nekakav odnos između Elejne i Ponovorođenog Zmaja. Nažalost, Galad predobro poznaje svoju sestru. Ona je plahovita i *jeste* pokazala nepriličnu opčinjenost mladim Al’Torom.

„Moja sestra može da radi šta god hoće“, reče Galad, iznenađujući samog sebe time što mu je tako lako pošlo za rukom da sakrije koliko ga i ona i Ponovorođeni Zmaj razdražuju. „Ovde smo kako bismo pričali o tebi, Perine Ajbara, i o tvojoj vojsci.“

Ajbara se nagnu prema njemu, spuštajući obe šake na sto. „Obojica znamo da ovde nije reč o mojoj vojsci.“

„O čemu je, onda, reč?“, upita Galad.